Krystyna Brzozowska

Uniwersytet Szczeciński
Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług
e-mail: krystyna.brzozowska@wzieu.pl

Finansowanie hybrydowe w sektorze finansów publicznych w Polsce

Kody JEL: H54, O22, R53

Słowa kluczowe: partnerstwo publiczno-prywatne, Unia Europejska, finansowanie hybrydowe, Polska

Streszczenie. Unia Europejska, w ramach prowadzonej polityki spójności, wyraża swoje poparcie dla rozwoju PPP, w tym także w formie dofinansowywania projektów PPP środkami z funduszy i programów unijnych. Takie projekty, zwane hybrydowymi, znajdują swoje odzwierciedlenie w wytycznych oraz dokumentach UE dotyczących realizacji programów operacyjnych. Polska jest również beneficjentem środków unijnych w ramach realizacji projektów hybrydowych. Mimo relatywnie niskiego rozwoju inicjatyw PPP celowe jest zbadanie skali projektów hybrydowych w Polsce, szczególnie w odniesieniu do rodzajów infrastruktury oraz typów jednostek samorządu terytorialnego zaangażowanego w realizację projektów reprezentujących podmioty publiczne w tych kontraktach. Badanie jest oparte na danych zawartych w bazie projektów PPP. Na polskim rynku PPP w latach 2009–2016 podpisano 110 umów, razem z umowami koncesji, na ogólną sumę 5,6 mld złotych. Projekty hybrydowe, o łącznej wartości nieco ponad 3 mld zł, stanowiły ponad połowę (55,2%) wszystkich projektów PPP w Polsce w latach 2009–2016. W badanym okresie dofinansowano ze środków UE głównie projekty PPP dotyczące telekomunikacji oraz gospodarki odpadami. Największy udział w projektach hybrydowych miały miasta na prawach powiatu, a największe wartości przypadły w tej grupie na miasta wydzielone jako metropolie.

Wprowadzenie

W obecnych uwarunkowaniach występuje duże zapotrzebowanie na inwestycje infrastrukturalne, a zapotrzebowanie to jest wynikiem szybkich zmian techniczno-technologicznych i konieczności unowocześniania obiektów i linii infrastrukturalnych oraz pogarszającego się stanu istniejącej infrastruktury wymagającej naprawy, konserwacji i modernizacji. Inwestycje infrastrukturalne są wysoce kapitałochłonne, a w obliczu dynamicznego tempa wzrostu wydatków publicznych w wielu krajach problemem stają się możliwości finansowania projektów publicznych ze środków budżetowych. Wymienione przyczyny stały się podstawą ożywienia idei partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP), które w wielu krajach europejskich i pozaeuropejskich rozwija się w relatywnie szybkim tempie, mimo dużo większego skomplikowania relacji między sektorem publicznym i sektorem prywatnym wymagających precyzyjnych i szczegółowych zapisów umownych.

W Polsce PPP rozwija się niezbyt dynamicznie. Pewien asumpt do rozwoju PPP zapewniają coraz bardziej dopasowane regulacje prawne o mocy ustaw, nabywane kolejne doświadczenia, a także efekty wynikające z członkostwa Polski w Unii Europejskiej i wdrażania funduszy europejskich.

Unia Europejska, w ramach prowadzonej polityki spójności, wyraża swoje poparcie dla rozwoju PPP, w tym także w formie dofinansowywania projektów PPP środkami z funduszy i programów unijnych. Takie projekty, zwane hybrydowymi, znajdują swoje odzwierciedlenie w wytycznych oraz dokumentach UE dotyczących realizacji programów operacyjnych.

Polska jest również beneficjentem środków unijnych w ramach realizacji projektów hybrydowych. Mimo relatywnie niskiego rozwoju inicjatyw PPP wydaje się celowe zbadanie skali projektów hybrydowych w Polsce, szczególnie w odniesieniu do rodzajów infrastruktury oraz typów jednostek samorządu terytorialnego zaangażowanego w realizację projektów reprezentujących podmioty publiczne w tych kontraktach. Badanie zostało oparte na danych zawartych w bazie projektów PPP (Baza, 2016).

Artykuł ma charakter przyczynkowy, został oparty na literaturze tematycznej oraz danych statystycznych zawartych w publikowanej bazie projektów PPP w Polsce. Zakres czasowy badań obejmuje lata 2009–2016.

1. Pojęcie finansowania hybrydowego

Finansowanie hybrydowe odnosi się do finansów przedsiębiorstw, a dotyczy budowania struktury finansowania działalności, opartej na instrumentach kapitałowych i dłużnych w ramach tzw. *mezzanine finance*. Znaczenie finansowania hybrydowego, podkreślane przez wielu autorów (m.in. Węclawski, 2006, s. 139; Węclawski, 2010, s. 749; Mikołajczyk, 2012; Łukasik, 2011, s. 120; Wrońska-Bukalska, 2014, s. 144) rośnie wraz z rozwojem wyspecjalizowanych instrumentów hybrydowych.

Termin ten znalazł także zastosowanie w finansach jednostek sektora finansów publicznych. W piśmiennictwie z zakresu finansów publicznych spotyka się określenie, że finansowanie hybrydowe „opiera się na wykorzystaniu wielu różnych instrumentów (więcej niż dwóch), pozwalających na obniżenie kosztów pozyskania finansowania i ryzyka” (Filipiak, 2008, s. 37; 2009, s. 104–105) związanego z wykorzystaniem tych instrumentów. To określenie jest bardzo ogólne i trudno z niego wyprowadzić wniosek, czego takie finansowanie dotyczy. Należałoby jednak dodać, że druga w kolejności pozycja zawiera stwierdzenie poprzedzające cytowane określenie, stanowiące, że „szczególne znaczenie, zwłaszcza przy realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE, ma finansowanie hybrydowe” (Filipiak, 2009, s. 104). Należałoby uściślić jednak, że finansowanie hybrydowe odnosi się wyłącznie do projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności Unii Europejskiej realizowanych w ramach PPP. Dla uporządkowania terminologicznego tego typu finansowanie jest najczęściej zastępowane określeniami projekt hybrydowy lub hybrydowy model partnerstwa.

2. Cechy projektu hybrydowego

Projekt (model) hybrydowy¹ polega na jednoczesnym wykorzystaniu w projekcie PPP krajowych środków publicznych, środków pozyskanych z UE oraz kapitału prywatnego (Gajewska-Jedwabny, 2017, s. 1). Jednocześnie za projekt PPP uważa się przedsięwzięcie, które spełnia jednocześnie trzy kryteria (EPEC, 2012, s. 6):

- partner prywatny jest zobligowany do pokrycia kosztów budowy lub zakupu materialnych aktywów,
- regionalna instytucja weryfikująca wyraziła zgodę na udzielenie dofinansowania ze środków UE,
- sektor prywatny jest zobligowany do faktycznego finansowania całego projektu.

Projekty hybrydowe podlegają zatem zarówno regulacjom z zakresu PPP, jak i przepisom regulującym wykorzystywanie funduszy europejskich.

3. Podejście UE do projektów hybrydowych

Wydaje się, że pomoc finansowa UE może wydatnie wzmocnić rozwój PPP w tych państwach, które aktywnie zabiegają o fundusze unijne. Nie bez znaczenia jest także zmiana podejścia Komisji Europejskiej do projektów PPP odzwierciedlona w prowadzonych negocjacjach na temat regulacji, które będą obowiązywać w planie finansowym na lata 2014–2020. Te zmiany dotyczą między innymi uznania szczególnej specyfiki PPP i wprowadzenia do rozporządzenia ogólnego definicji PPP, a także wyrażenia zgody na pełnienie funkcji beneficjenta projektu przez obie strony, tj. podmiot publiczny lub

¹ W dokumentach UE stosowane jest określenie *blended PPP project*, czyli połączony projekt PPP.

podmiot prywatny, oraz zmiany beneficjenta w trakcie realizacji projektu (Proposal, 2012). Wszelkie zmiany zachodzące w dokumentacji takiego projektu PPP czy w trakcie realizacji projektu wymagają akceptacji ze strony Komisji Europejskiej.

Komisja Europejska jest nastawiona na wspieranie wysoce kapitałochłonnych projektów z zakresu transportu, ochrony środowiska (w tym gospodarki odpadami), rewitalizacji i ochrony zdrowia, a także projektów zwiększających efektywność energetyczną.

Z inicjatywy Komisji Europejskiej, przy współudziale Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI), Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (EBOiR) oraz Creditanstalt für Wiederaufbau (KfW), utworzono grupę JASPERS (Joint Assistance to Support Projects in European Regions), której zadaniem jest udzielanie pomocy nowym krajom członkowskim UE przy przygotowywaniu dużych projektów infrastrukturalnych, które ubiegają się o dofinansowanie z unijnych funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności, a w szczególności przy projektach PPP (PriceWaterhouseCoopers, 2010, s. 2). Na podstawie skali przeniesionego na stronę prywatną ryzyka projektu określono cztery modele PPP uznane za najbardziej standardowe i nadające się do współfinansowania przez UE – model PPP1 (*Operation & Maintenance*) – eksploatacja i utrzymanie ze środków prywatnych, przez PPP2 (*Design – Build – Operate*), PPP3 (równoległe finansowanie dwóch projektów) do PPP4 DBFO (*Design – Build – Finance – Operate*).

Unia Europejska może wyrazić zgodę na współfinansowanie projektu w formie dotacji w odniesieniu do kwalifikowalnych wydatków bezpośrednio związanych z projektem z zachowaniem zasady „luki w finansowaniu” w przypadku projektów generujących dochody. Z kolei w przypadku projektów infrastrukturalnych poniesione wydatki kapitałowe na projekty w zakresie transportu, telekomunikacji, energii, wody, ochrony środowiska i ochrony zdrowia są uznawane w całości za kwalifikowane (*Wtyczne*, 2006, s. 4).

Wsparcie ze środków funduszy UE może zostać udzielone na rzecz projektu PPP, dla którego podpisano umowę PPP, czyli znajdującego się w fazie wdrażania, albo takiego, który jest w fazie przygotowania, czyli prowadzenia działań na rzecz podpisania umowy PPP. Zawarcie umowy o dofinansowanie projektu, nawet przed zakończeniem procedur związanych z zawarciem umowy PPP i wyborem partnera prywatnego, może mieć korzystny wpływ na sprawne dokończenie tych procedur, bowiem stanowi pozytywny sygnał o realnym poziomie wykonalności i finansowania projektu dla potencjalnych zainteresowanych ze strony sektora prywatnego, jak również instytucji finansowych (*Partnerstwo*, 2015, s. 42).

4. Regulacje prawne projektów hybrydowych realizowanych w Polsce

Bezpośrednie zapisy dotyczące projektów hybrydowych zostały zawarte w ustawie (ustawie wdrożeniowej) z dnia 11 lipca 2014 roku o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020

(Ustawa, 2014) w formie zapisów dla prawa polskiego odnośnie do stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 roku (Rozporządzenie, 2013). Ustawa reguluje kwestie dotyczące: rozliczeń z Komisją Europejską i monitorowania efektów realizowanych projektów, kontroli, audytu, nieprawidłowości i korekt finansowych, pomocy publicznej, zasad wdrażania instrumentów zwrotnych, systemu wyboru projektów i procedury odwoławczej. Uwzględnia także nowe zasady realizacji polityki spójności 2014–2020 określone przepisami unijnymi. W myśl ustawy wdrożeniowej (art. 34.1) projekt hybrydowy polega na wspólnej realizacji projektu przez PPP utworzone w celu realizacji inwestycji infrastrukturalnej, przez którą określa się (art. 34.2) budowę, przebudowę lub remont obiektu budowlanego lub wyposażenie składnika majątkowego w urządzenia podwyższające jego wartość lub użyteczność, połączone z utrzymaniem lub zarządzaniem przedmiotem tej inwestycji za wynagrodzeniem.

Na gruncie prawa krajowego projektami hybrydowymi w rozumieniu ustawy wdrożeniowej mogą być nie tylko projekty realizowane na podstawie ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o partnerstwie publiczno-prywatnym (Ustawa, 2009), ale również projekty, w których podstawą realizacji są inne akty prawne, m.in. ustawa o koncesji na roboty budowlane lub usługi, o ile wpisują się w definicję partnerstwa publiczno-prywatnego zawartą we wspomnianym powyżej Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego nr 1303/2013.

Ubieganie się o dofinansowanie projektu PPP ze środków unijnych w ramach określonych programów lub funduszy jest uwarunkowane złożeniem wniosku do instytucji zarządzającej wraz z dokumentami potwierdzającymi potencjalną efektywność przewidywanych przedsięwzięć. Taki wniosek podlega wielu szczegółowym analizom, zgodnie z przepisami prawnymi, zaleceniami UE i wytycznymi (*Wytyczne*, 2015), mającymi głównie na celu wykazanie, że przewidywany projekt PPP z dofinansowaniem unijnym będzie bardziej efektywny w aspekcie potrzeb sektora publicznego oraz użytkowników niż projekt realizowany i finansowany w tradycyjny sposób (por. rys. 1). W takiej porównawczej analizie powinna być wykorzystywana metoda obliczania zalecanej przez UE oceny sektora publicznego w formie PSC (*Public Sector Comparator*). Takie zalecenie jest szczególnie istotne w przypadku projektów o znacznej wartości kosztorysowej lub o unikatowym, nietypowym charakterze. Analiza projektów hybrydowych powinna przybrać formę analizy skonsolidowanej, obejmującej zarówno podmiot publiczny, jak i partnera prywatnego. Również analiza trwałości finansowej projektu powinna mieć charakter kompleksowy i uwzględniać zarówno punkt widzenia podmiotu publicznego, jak i partnera prywatnego. Reguły te obowiązują niezależnie od tego, który z podmiotów pełni funkcję beneficjenta projektu hybrydowego.

Rysunek 1. Etapy analizy kosztów i korzyści projektów z dofinansowaniem UE

Źródło: Partnerstwo (2015), s. 14.

Wkład finansowy z funduszy UE dla projektów hybrydowych musi zostać zatwierdzony albo przez instytucję zarządzającą w przypadku projektów mniejszych, albo przez Komisję Europejską w przypadku dużych projektów, tj. projektów o wartości co najmniej 50 mln euro kosztów kwalifikowalnych. Duże projekty są badane pod kątem zasadności udzielenia wsparcia finansowego (analiza korzyści i kosztów) oraz pod względem zgodności z polityką europejską, głównie w obszarze ochrony środowiska naturalnego oraz pomocy publicznej. Ponadto taki projekt powinien być umieszczony w wykazie dużych projektów określonego programu operacyjnego.

5. Ocena rozwoju projektów hybrydowych w Polsce

Na polskim rynku PPP w latach 2009–2016 podpisano 110 umów razem z umowami koncesji na ogólną sumę 5,6 mld zł. Średnia wartość umowy wyniosła 47 mln zł. Projekty poniżej 50 mln zł są traktowane jako małe i takie przeważają na rynku polskim, stanowiąc aż 84% całego rynku PPP. Specyfiką rynku polskiego jest także zdecydowana przewaga (67%) procedur koncesyjnych oraz jego swoista niedojrzałość, przejawiająca się niskim stopniem skuteczności umów – tylko 28% postępowań zakończono podpisaniem umowy o partnerstwie.

Projekty hybrydowe, o łącznej wartości nieco ponad 3 mld zł, stanowiły ponad połowę (55,2%) wszystkich projektów PPP w Polsce w latach 2009–2016. Wartości projektów hybrydowych w poszczególnych latach okresu 2009–2016 w porównaniu do wszystkich projektów PPP w tym okresie przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Wartość projektów PPP i projektów współfinansowanych ze środków UE w latach 2009–2016

Lata	Projekty PPP ogółem (mln zł)	Projekty hybrydowe (mln zł)	Udział projektów hybrydowych w ogółem (%)
2009	643,00		0,00
2010	480,98	430,25	89,45
2011	188,03	0,00	0,00
2012	616,72	140,87	22,84
2013	2393,08	2044,74	85,44
2014	560,60	21,16	3,77
2015	965,53	49,53	5,12
2016	88,50	43,28	48,90

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Baza projektów...* (2017).

Największy udział projekty hybrydowe pod względem wartości miały w 2010 (bliżej 90%) oraz w 2013 roku (ponad 85%). W pozostałych latach ten udział był znacząco mniejszy, co może wynikać m.in. z dłuższych okresów realizacji projektów z jednej strony oraz dłuższej procedury zatwierdzania projektów do finansowania przez UE. Na rysunku 2 przedstawiono graficznie kształtowanie się projektów hybrydowych w Polsce pod względem wartości oraz liczby realizowanych projektów.

Rysunek 2. Rozwój projektów hybrydowych w Polsce w latach 2009–2016

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Baza projektów...* (2017).

Dane na rysunku 2 są potwierdzeniem spostrzeżeń odnoszących się do tabeli 1. Wystarczy dodać, że średnia wartość projektu hybrydowego w 2010 roku wyniosła nieco ponad 125 mln złotych, a w 2013 roku blisko 409 mln złotych. W pozostałych latach wartość jednostkowa projektów była znacznie niższa. Poszukując odpowiedzi na kwestię jednostkowej wartości projektu hybrydowego badaniu poddano strukturę projektów hybrydowych według rodzajów infrastruktury (rys. 3).

Rysunek 3. Wartość projektów hybrydowych w Polsce w okresie 2009–2016 w podziale na rodzaje infrastruktury (mln zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Baza projektów...* (2017).

W badanym okresie dofinansowane ze środków UE były głównie projekty PPP dotyczące telekomunikacji oraz gospodarki odpadami. Projekty z zakresu telekomunikacji stanowiły najważniejszą część w projektach hybrydowych, przy czym w 2010 roku stanowiły 95% wszystkich projektów hybrydowych realizowanych w tym okresie, zaś w 2013 roku ponad połowę (53,61%). W szczególności było to osiem projektów dotyczących wielopasmowego internetu (Wielkopolska Sieć Szerokopasmowa, sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej – woj. warmińsko-mazurskie), sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej – woj. podkarpackie, Internet dla Mazowsza, sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej – woj. lubelskie, sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej – woj. świętokrzyskie, Dolnośląska Sieć Szerokopasmowa, Śląska Regionalna Sieć Szkieletowa) oraz projekt System Gospodarki Odpadami dla Miasta Poznania. Projekty z zakresu telekomunikacji o wartości ogółem 1,56 mld złotych stanowiły ponad połowę (50,28%) wszystkich projektów hybrydowych w tym okresie.

Jeśli porówna się typy JST, które były zaangażowane w realizację projektów hybrydowych, nie budzi zdziwienia, że najliczniej reprezentowane były miasta na prawach

powiatu (rys. 4). Największe wartości w tej grupie zanotowały miasta wydzielone jako metropolie.

Rysunek 4. Rozwój projektów hybrydowych z udziałem kapitału prywatnego w Polsce w latach 2009–2016 w podziale na typy JST (mln zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Baza projektów...* (2017).

Rysunek 5. Rozwój projektów hybrydowych z udziałem kapitału prywatnego w Polsce w latach 2009–2016 w podziale na typy JST i rodzaje infrastruktury (mln zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Baza projektów...* (2017).

Miasta metropolitalne są centrami regionów, tam ogniskuje się życie gospodarcze i podejmowane są decyzje inwestycyjne dotyczące nie tylko miast, ale rozwoju całego

regionu. Do takich inwestycji należą hybrydowe projekty związane z rozwojem komputeryzacji sieci szerokopasmowych, a to potwierdza analiza projektów według rodzajów infrastruktury oraz typów jednostek samorządowych, przedstawiona na rysunku 5.

Realizacja pozostałych znaczących projektów, poza telekomunikacją i gospodarką odpadami, była związana ze sportem i turystyką (metropolie i gminy miejsko-wiejskie, gminy wiejskie), rewitalizacją – miasta na prawach powiatu (głównie rewitalizacja okolic dworca kolejowego w Sopocie), budownictwem komunalnym i kulturą (metropolie i miasta na prawach powiatu).

Przeprowadzona analiza wskazuje, że możliwość wykorzystania środków UE do finansowania projektów PPP jest skutecznym sposobem wzmacniania partnerstwa władz publicznych i sektora prywatnego we wspólnej realizacji projektów publicznych, a tym samym dalszego rozwoju projektów PPP w Polsce.

Podsumowanie

Projekt (model) hybrydowy polega na jednoczesnym wykorzystaniu w projekcie PPP krajowych środków publicznych, środków pozyskanych z UE oraz kapitału prywatnego. Projekty hybrydowe podlegają zatem zarówno regulacjom z zakresu PPP, jak i przepisom regulującym wykorzystywanie funduszy europejskich. Komisja Europejska jest nastawiona na wspieranie wysoce kapitałochłonnych projektów, a znalazło to odzwierciedlenie w wydanych przez UE wytycznych dotyczących realizacji projektów inwestycyjnych oraz wykonania zapisach dokumentów dotyczących wykonywania programów operacyjnych.

Polska wyraża aktywne zainteresowanie udziałem w projektach hybrydowych, co znalazło swój zapis w ustawie wdrożeniowej oraz ustawach o partnerstwie. Przeprowadzona analiza rynku PPP w Polsce w latach 2009–2016 wykazała, że projekty hybrydowe stanowiły ponad połowę wszystkich projektów PPP. Największe zaangażowanie dofinansowania unijnego dotyczyło projektów z zakresu telekomunikacji (budowa sieci szerokopasmowych) oraz gospodarki odpadami. Największymi beneficjentami, uzasadnionymi rolą, jaką pełnią w regionie, były miasta na prawach powiatu, w tym miasta metropolitalne. Pozostałe typy JST również zaznaczyły swój udział w realizacji projektów hybrydowych,

Wydaje się, że w obecnej perspektywie czasowej 2014–2020, udział projektów hybrydowych w Polsce będzie się zwiększać. Przesłanką do rozwoju będą nabyte doświadczenia z dotychczas realizowanych projektów, bardziej dopasowane przepisy prawne na szczeblu unijnym i polskim oraz nadal duże zapotrzebowanie na inwestycje infrastrukturalne.

Bibliografia

Baza projektów Partnerstwa Publiczno-Prywatnego z podpisanymi umowami 2009–2016 (2017).
Pobrane z: http://www.ppp.gov.pl/baza/Strony/baza_projektow_ppp.aspx (15.05.2017).

- EPEC list of EU grant/loan blended projects, EU funds in PPPs'. Project stocktake and case studies*, (2012). EPEC.
- Łukasik, G. (2011). Rola hybrydowych instrumentów finansowych w strategii finansowania rozwoju przedsiębiorstwa. *Problemy Zarządzania*, 9 (34/2).
- Mikołajczyk, B. (2012). Finansowanie mezzanine europejskich MSP. *Annales UMCS Sectio H Oeconomia*, XLVI.
- Partnerstwo publiczno-prywatne w ramach funduszy UE 2014–2020 (projekty hybrydowe)* (2015). Warszawa: Platforma Partnerstwa Publiczno-Prywatnego.
- Połączenie finansowania za pomocą dotacji UE z partnerstwem publiczno-prywatnym (PPP) na rzecz infrastruktury. Modele koncepcyjne i indywidualne przykłady* (2010). Zadanie Jaspers 1C. PricewaterhouseCoopers Egei.
- Proposal for Revenue Generating Operations* (2012). Interinstitutional File 2011/0276 (COD). Council of the European Union.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 (2017). Pobrane z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32013R1303> (15.05.2017).
- Ustawa z dnia 19 grudnia 2009 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym, Dz.U. nr 19, poz. 100, z późn. zm.
- Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, Dz.U. poz. 1146 z późn. zm.
- Ustawa z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty lub usługi, Dz.U. 2015, poz. 113 z późn. zm.
- Węclawski, J. (2006). Hybrydowe instrumenty finansowania przedsiębiorstw. W: P. Karpuś (red.), *Finanse przedsiębiorstwa*. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.
- Węclawski, J. (2010). Debt Equity Swap i Debt Buy Backs jako instrumenty restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstwa. *Annales UMCS Sectio H: Oeconomia*, 2 (XLIV), 749.
- Wrońska-Bukalska, E. (2014). Hybrydowe źródła finansowania działalności rozwojowej przedsiębiorstwa – studium przypadku. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego*, 802. *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia*, 65, 843–851.
- Wytyczne do obliczenia publicznych lub równoważnych wydatków strukturalnych dla celów dodatkowości* (2006). Dokument nr 3 Komisji Europejskiej Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej. Bruksela.
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014–2020* (2017). Pobrane z: www.mir.gov.pl/strony/zadania/fundusze-europejskie/wytyczne (15.05.2017).

BLENDING FINANCING IN PUBLIC SECTOR IN POLAND

Keywords: public-private partnership, European Union, blended projects, Poland

Summary. European Union, in frame of conducted cohesion politics, has expressed its support to PPP development, with co-financing PPP projects from funds and operational programs. Such projects, called blended projects, are reflected in guidelines and EU documentation connected to operational programs execution. Poland has been also a beneficiary of EU funds used to blended projects. Despite of a rather weak PPP development it is crucial to assess a scale of blended projects in Poland. Research is based on data inserted in PPP Platform publications. In 2009–2014 in Poland 110 PPP agreements were signed for total value of PLN 5,602 ml. A share of blended projects, of total value more than PLN 3,000 ml, was on level 55.2 per cent. Mainly there were projects connected to telecommunications and waste management sectors. The biggest share has belonged to towns on county law with the biggest values to projects provided by metropolis.

Cytowanie

Brzozowska, K. (2017). Finansowanie hybrydowe w sektorze finansów publicznych w Polsce. *Ekonomiczne Problemy Usług*, 4 (129), 53–64. DOI: 10.18276/epu.2017.129-05.